

V Praze dne 5. listopadu 2020

Ředitel odboru sociálního pojištění
Ing. Tomáš Machanec, MBA

Č.j. MPSV – 2020/216049-710/1

Vážený pane prezidente,

odpovídám na Vaše dva níže uvedené dotazy ze dne 27. 10. 2020 a 31. 10. 2020 k ošetřovnému zaslané paní ministryni a sděluji, že pro případ mimořádných situací Ministerstvo práce a sociálních věcí připravilo a vláda dne 8. října 2020 schválila návrh mimořádného zákona, který sníží nepříznivé finanční dopady na rodiče pečující o děti z důvodu uzavření škol nebo dalších dětských zařízení a zařízení určených pro zdravotně znevýhodněné osoby. Návrh zákona schválil Parlament České republiky a byl dne 30. 10. 2020 vyhlášen ve Sbírce zákonů pod č. 438/2020 Sb.

Dovolte mi, abych Vás v úvodu stručně seznámil se základními parametry krizového ošetřovného. Nárok na ošetřovné má zaměstnanec, který nemůže vykonávat v zaměstnání práci z důvodu péče o:

- dítě mladší 10 let, které nemůže z důvodu nařízeného mimořádného opatření docházet do školy, mateřské školy či obdobného zařízení (dětská skupina, školička, lesní školka apod.),
- nezaopatřené dítě (nejdéle do 26. let věku) které je závislé na pomoci jiné osoby aspoň ve stupni I (lehká závislost) podle zákona o sociálních službách a nemůže navštěvovat školu z důvodu mimořádného opatření při epidemii,
- osobu závislou na péči jiné osoby při uzavření denního, týdenního stacionáře a obdobného zařízení, jehož služby využívá, a to bez věkového omezení u této osoby,
- děti a osoby uvedené v předchozích bodech pro nařízenou karanténu.

Dávka se bude vyplácet po celou dobu uzavření školy, mateřské školy, obdobného zařízení nebo stacionáře nebo trvání karantény. Nárok na ošetřovné však zaniká skončením zaměstnání. Při projednávání návrhu zákona v Poslanecké sněmovně bylo dosaženo politické shody a výše ošetřovného byla navýšena o 10 %, tj. **na 70 % denního vyměřovacího základu.**

Nárok na ošetřovné mají v době mimořádných opatření i osoby pracující na dohodu o provedení práce nebo o pracovní činnosti, pokud je za ně odváděno pojistné na sociální pojištění. Je také možné, aby se dvě osoby (zpravidla to budou rodiče, u kterých se nevyžaduje společná domácnost) mohly při pobírání ošetřovného v péči dle dohody neomezeně střídat (třeba i po jednotlivých dnech), přičemž v jednom kalendářním dnu může o dítě pečovat s nárokem na ošetřovné jen jedna z nich.

Ošetřovné se bude vyplácet za jednotlivé kalendářní měsíce, a to za dny péče vykázané na předepsaném tiskopisu; v případě vystřídání se na tiskopisu uvádějí též dny, v nichž o dítě nebo jinou osobu pečoval druhý žadatel o dávku. Ošetřovné se nevyplácí za dny pracovního klidu v kalendářním týdnu, pokud zaměstnanci v tomto týdnu nevznikl nárok na výplatu ošetřovného ani za jeden kalendářní den, který měl

být pro zaměstnance pracovním dnem. Za dobu prázdnin nadále ošetrovné z důvodu uzavření školy nenáleží. Nově se již k žádosti o ošetrovné nevyžaduje potvrzení školského zařízení o uzavření, to je nahrazeno čestným prohlášením pojištěnce, že musí o dítě pečovat z důvodu uzavření školy.

Podle navržených změn se posuzují nároky na ošetrovné zpětně za dobu od 5. října 2020. Zákon má „zpětnou účinnost“.

Pokud se týká uzavření mateřských škol, tak podle ustanovení § 39 odst. 1 písm. b) bodu 1. zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů (ZNP), platí, že nárok na ošetrovné má zaměstnanec, který nemůže vykonávat v zaměstnání práci z důvodu péče o dítě mladší 10 let, protože mateřská škola (dále jen „školka“) byla uzavřena z nařízení příslušného orgánu z důvodu havárie, mimořádného opatření při epidemii nebo jiné nepředvídané události.

Za „příslušný orgán“ se považuje jakákoli právnická nebo fyzická osoba, která má pravomoc školku (příp. její část) uzavřít např. hygiena, statik, zřizovatel školky. Za „nařízení“ příslušného orgánu lze považovat jakýkoli právní akt vydaný na základě zmocnění obsaženém v zákoně, kterým se školka uzavírá. Pokud se týká „jiné nepředvídané události“, tak se vždy musí jednat o událost nepředvídanou, tj. událost, která znemožňuje provoz školky z objektivních, „vnějších“, předem nezjistitelných důvodů.

V případě, kdy ředitel/ka školky uzavře školku na základě svého rozhodnutí (příp. po konzultaci se zřizovatelem), vznikne nárok na ošetrovné pouze tehdy, pokud by toto uzavření bylo způsobeno objektivními důvody, např. pokud by onemocněl či v karanténě byl takový počet učitelek, že by nebylo možné provoz mateřské školky zajistit při dodržení všech předpisů upravujících podmínky jejího provozování. Takovou situaci by bylo možno z hlediska provozu školky charakterizovat jako nepředvídanou (nelze předem určit, kdo kdy onemocní, případně komu bude kdy nařízena karanténa). Pokud se jedná o příčinu související s onemocněním COVID-19 (zde patří i karanténa učitelů znemožňující provoz MŠ), vyplácí se ošetrovné po celou dobu uzavření, v případě uzavření z jiného důvodu po dobu stanovenou v ZNP (9 dnů, nebo pro samozivitele 16 dnů).

Za nepředvídanou událost však nelze podle našeho názoru označit situaci, kdy by byla školka objektivně schopna provozu, avšak navzdory tomu byla z rozhodnutí ředitelky školky uzavřena, např. školka by mohla fungovat i ve dnech 26. a 27. 10. 2020, ale důvodem jejího uzavření byla snaha sladit provoz školky s prodlouženými prázdninami školy (běžné provozní důvody). Nárok na ošetrovné proto v této situaci nevzniká. Jedná se o obdobnou situaci, jako když je škola uzavřena z důvodu ředitelského volna na základě rozhodnutí ředitele/ky školy, a v takovém případě ošetrovné rovněž nenáleží.

Doporučuji rodičům sledovat webové stránky MPSV, kde průběžně aktualizujeme informace k ošetrovnému včetně odkazu na tiskopis žádosti a návodu k vyplnění, na adrese: <https://www.mpsv.cz/web/cz/osetrovne>

Vážený pane prezidente, pokud je škola, mateřská škola (a další zařízení pro děti) otevřená, tzn., že dítě může do zařízení docházet, tak ošetřovné rodiči nenáleží, pokud dítě do zařízení z nějakého důvodu nepoše. Děkuji za Váš námět, ale aktuálně se o změně v této oblasti neuvažuje.

S pozdravem

Ing. Tomáš Machanec, MBA
ředitel odboru sociálního pojištění
ministerstvo práce a sociálních věcí
Na Poříčním právu 1
128 01 Praha 2

-----Original Message-----

From: Radek Sárközi <radek.sarkozi@pedagogicka-komora.cz>

Sent: Saturday, October 31, 2020 8:56 PM

To: posta@mpsv.cz

Subject: Dotaz k ošetřovnému pro rodiče dětí v MŠ

Dobrý den,

dostávám řadu dotazů, zda mají rodiče nárok na ošetřovné, pokud je mateřská škola uzavřena její ředitelkou, například z důvodu, že je velká část personálu v karanténě nebo počet dětí klesl na minimum.

Pokud je MŠ uzavřena hygienickou stanicí z důvodu karantény, předpokládám, že nárok na ošetřovné vzniká všem rodičům. Ale co když je mateřská škola uzavřena z jiného důvodu?

Je tento případ někde vysvětlen na Vašich internetových stránkách, aby rodiče nebo ředitelky MŠ v tomto netápali?

Zároveň bych se rád zeptal, zda MPSV neuvažuje o tom, že by měl nárok na ošetřovné (stejně jako na jaře) i rodič, který z nějakého důvodu (např. obavy o zdraví rizikového člena domácnosti) nechce své dítě posílat do školy. Nyní vlastně rodič musí své dítě starší 5 let posílat do mateřské školy, protože stále platí povinné předškolní vzdělávání. A pokud se obnoví výuka na prvním stupni ZŠ, mohou se rodiče obávat nákazy, ale bude obnovena povinná školní docházka bez výjimek.

Nerozumím tomu, proč nebyla obnovena legislativa ve stejné podobě, jak fungovala na jaře, když je nyní situace mnohem horší...

S pozdravem

Mgr. Radek Sárközi
prezident spolku
Pedagogická komora, z. s.

Ministerstvo práce a sociálních věcí, Odbor sociálního pojištění
Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2
tel.: +420 221922520, +420 221 922 521, ISDS: sc9aavg
e-mail: tomas.machanec@mpsv.cz

Tel.: 775 165 203
radek.sarkozi@pedagogicka-komora.cz

Pedagogická komora, z. s.
www.pedagogicka-komora.cz

-----Original Message-----

From: Radek Sárközi <radek.sarkozi@pedagogicka-komora.cz>
Sent: Tuesday, October 27, 2020 4:45 PM
To: posta@mpsv.cz; jana.malacova@mpsv.cz
Subject: Dotaz k ošetřovnému pro rodiče dětí z neuzavřených MŠ

Vážená paní ministryně

rád bych se zeptal, zda nebude obnovena legislativa z letošního jara, kdy měl na ošetřovné nárok i rodič, který neposílá své dítě do školy, přestože nebyla uzavřena. Týkalo se to především mateřských škol. Stejně jako na jaře se totiž MŠ začínají vyprazdňovat, protože se rodiče dětí bojí o zdraví, ale pokud není MŠ oficiálně uzavřena, tak na ošetřovné nemají nárok.

Týkalo by se to i speciálních škol. A po otevření základních škol i těch...

S pozdravem

Mgr. Radek Sárközi
prezident spolku
Pedagogická komora, z. s.
Tel.: 775 165 203
radek.sarkozi@pedagogicka-komora.cz

Pedagogická komora, z. s.
www.pedagogicka-komora.cz

